

Lublin, 28 maja 2019 r.

RIO – I – 430/16/19

Pani Beata Sagan

Dyrektor

Gminnego Ośrodka Kultury

ul. Rynek 3

21 - 013 Puchaczów

Szanowna Pani Dyrektor

W odpowiedzi na wniosek z 17 maja br. o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych uprzejmie wyjaśniam, że zgodnie z przepisami art. 9 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1983 z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć instytucje kultury. Podmioty te posiadają osobowość prawną (art. 14 ust. 1) i samodzielnie prowadzą gospodarkę środkami finansowymi i mieniem, na podstawie przepisów art. 27 ust. 1 tej ustawy. Kolejne postanowienia tego aktu prawnego zawarte w art. 27 ust. 3 i 4 wskazują, że podstawą gospodarki finansowej instytucji kultury, jako osoby prawnej należącej do sektora finansów publicznych, jest plan finansowy ustalony przez dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji ustalonej przez organizatora, opracowany w szczególności określonej w art. 31 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

Samorządowa instytucja kultury pokrywa koszty bieżącej działalności i zobowiązania z uzyskiwanych przychodów (art. 28 ust. 1). Przychodami samorządowej instytucji kultury są wpływy z prowadzonej działalności oraz dotacje z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów, stosownie do art. 28 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy, organizator przekazuje instytucji kultury środki finansowe w formie dotacji podmiotowej. Możliwość pozyskania przez instytucję kultury przychodów innych niż dotacje od organizatora, może wpływać na jego decyzję o wysokości dotacji podmiotowej. Kwotę tej dotacji dla samorządowej instytucji kultury organizator określa w uchwale budżetowej, a zmiany wysokości dotacji stanowią w konsekwencji ustalenie jej w nowej wysokości.

Do dotacji tej stosuje się przepisy art. 126 ustawy o finansach publicznych, w myśl których dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych. Dotacja podmiotowa ma charakter roczny, w związku z tym instytucja kultury może ją wydatkować do końca roku kalendarzowego. Dotacje udzielone z budżetu jst w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do 31 stycznia następnego roku, na mocy postanowień art. 251 ust. 1 ww. ustawy. Przy czym wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które była udzielona, albo – w przypadku gdy odrębne przepisy stanowią o sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji – wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach (art. 251 ust. 4 ustawy o finansach publicznych).

Zgodnie z powyższym, odnosząc się do przedstawionego w Pani wniosku pytania, wyjaśniam, że rozliczeniu podlegają środki pochodzące z dotacji podmiotowej, a nie pozyskane przez instytucję kultury przychody z tytułu prowadzonej działalności. Wobec obowiązku rozliczenia otrzymanej od organizatora dotacji podmiotowej, w przypadku gdy dotacja nie zostanie wykorzystana do końca roku, na jednostce spoczywa obowiązek zwrotu jej niewykorzystanej części. Rozliczenie to powinno być dokonane na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych oraz stosownego zarządzenia wójta gminy.

Jeżeli chodzi o kwestię kolejności finansowania wydatków z dotacji podmiotowej i ze środków własnych, a w związku z tym ustalenie w jakiej wysokości należy dokonać zwrotu niewykorzystanej dotacji, należy mieć na uwadze zasadę przeznaczania dotacji podmiotowej na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów (art. 28 ust. 3 pkt 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej). To do instytucji kultury należy wewnętrzne zorganizowanie procesu prowadzenia ewidencji wydatków finansowanych dotacją podmiotową w taki sposób, aby nie było problemów z jej rozliczeniem na zasadach określonych przez organ wykonawczy jst.

Niezależnie od powyższego należy także pamiętać o tym, że samorządowa instytucja kultury, na podstawie przepisów art. 265 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, ma obowiązek przedstawić zarządowi jst w terminie do 28 lutego roku następującego po roku budżetowym sprawozdanie roczne z wykonania planu finansowego jednostki, w szczególności nie mniejszej niż w planie finansowym. Informacje te służą przekazaniu organowi założycielskiemu rzetelnych danych na temat stanu finansów instytucji kultury, jako podmiotu wykonującego zadania publiczne gminy z wykorzystaniem środków pochodzących z dotacji podmiotowej.

Jednocześnie informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie, prowadząc działalność informacyjną, instruktażową i szkoleniową przedstawia wyłącznie swoje stanowisko i nie jest upoważniona do wydawania rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach, ani do dokonywania wiążącej wykładni przepisów prawa.

Końcowo po raz kolejny przypominam (por. pismo RIO-I-430/11/19 z 3 kwietnia br.), że składany do Izby wniosek o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych nie może dotyczyć prośby o wskazanie sposobu rozwiązania konkretnej i indywidualnej sprawy oraz powinien być podpisany przez kierownika danego podmiotu.

Jacek Grządka